

2005-2006

Aquest curs inaugurarem les sessions científiques una mica tard, però amb un acte molt apropiat. El dia 4 de novembre tingué lloc, a la Facultat de Filologia de la UB, una *Jornada Internacional d'Homenatge a Nicole Loraux*, amb el títol «La construcció d'un passat en l'Atenes del s. V a.C.: Nicole Loraux (1944-2003) entre l'antropologia i la història». Fou una jornada plena de la categoria intel·lectual i humana de l'homenatjada, amb la presència i la intervenció final del seu marit, Patrice Loraux. Els parlaments, que justament publiquem en aquest número de la revista, foren:

L'autochthone, la terre et la femme, Claudine Leduc (Université Toulouse-Le Mirail).

Percorsi dell'ateniesità, Diego Lanza (Università degli Studi di Pavia).

Matar les dones; doldre's les dones, Carles Miralles (Universitat de Barcelona).

Descifrando enigmas con Nicole Loraux, Ana Iriarte (Universidad del País Vasco).

Allò que Tirèsiàs sabia, Jaume Pòrtulas (Universitat de Barcelona).

Une autre façon de faire de l'histoire, Cathérine Darbo-Peschanski (École des Hautes Études en Sciences Sociales, Centre Louis Gernet, Paris).

L'oblio nella memoria di Atene. La polis di Nicole Loraux, Riccardo di Donato (Università di Pisa).

L'Atenes dels escriptors d'època imperial, Francesca Mestre (Universitat de Barcelona).

Al cap d'uns quants dies, el 9 de novembre, escoltàrem una conferència de Lia Galán, professora de Literatura Llatina de la Universitat de La Plata, sobre «Aspectos del estoicismo en *Fedra* de Séneca», a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans.

El desembre tinguérem la visita del professor Mario Vegetti, de la Universitat de Pavia, organitzada en col·laboració amb el Departament de Filologia Grega de la UB, que consistí en dues conferències. Una, el dia 12, a la nostra seu, sobre «Il mondo come artefatto: caos e cosmo nel Timeo di Platone»; l'altra, l'endemà, a la Facultat de Filologia de la UB, sobre «Il problema della persona nel pensiero antico».

El dia 21 del mateix mes, Jaume Medina, professor de la Universitat Autònoma de Barcelona i editor de la *Rhetoria noua*, el *Liber de natura*, el *Liber quid debet homo credere de Deo* i el *Liber de mille prouerbiis*, ens parlà d'aquestes obres, escrites durant el viatge de Llull a Xipre, a «Ramon Llull a Orient (1301-1302): un viatge, quatre llibres».

Ja el gener, el dia 26, en paral·lel a un seminari de doctorat al Departament de grec de la UB, organitzat per Maite Clavo, sobre «Teatro e romanzo», Patrizia Pinotti, de la Universitat de Pavia, pronuncià una conferència amb el títol «Abitare le rovine. Il ritorno dell'antico sulla scena teatrale, il ritorno all'antico nel romanzo e nel cinema: alcuni esempi e qualche riflessione sulla migrazione delle storie e sul mutamento delle forme».

El mes de febrer tinguérem una conferència de Cecilia Angioni, de la Universitat de Trento, sobre l'estudi que prepara de l'Èsquil de Robortello. El títol en fou «Robortello, editore di Eschilo», i tingué lloc el dia 9.

Més tard del mateix mes, els dies 14, 15 i 16, tingué lloc un seminari, a les sales del Museu Nacional Arqueològic de Tarragona (MNAT), sobre «El territori de Tàrraco: vil·les romanes del Camp de Tarragona». Es tractà d'un acte organitzat en col·laboració entre la Societat, el mateix MNAT, l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica i la Universitat Rovira i Virgili, amb la voluntat d'oferir una informació actualitzada sobre les principals vil·les romanes del camp de Tarragona. Acordàrem després publicar els resultats en un llibre, que és en preparació. El programa, prou intens, fou el següent:

14 de febrer

La vil·la romana a les fonts literàries llatines, José Martínez.

Aspectes iconogràfics a les vil·les romanes, Jesús Carruesco.

L'ordenació Territorial de Tarraco: xarxa viària i divisió cadastral, Josep Maria Palet.

Estudi del poblament rural de l'ager Tarraconensis. Una aplicació a la cossetània oriental, Marta Prevosti.

Tarraco-Barcino: les vil·les romanes dels Munts (Altafulla) i el Moro (Torredembarra), Francesc Tarrats i Josep Anton Remolà.

15 de febrer

Visites a la vil·la romana dels Munts (Altafulla) i a la vil·la romana del Moro *Tarraco-Valentia: les vil·les romanes de Cal·lípolis (Vila-seca) i la Llosa (Cambrils)*, Josep Maria Macias i Ester Ramon.

Tarraco-Ilerda: les vil·les romanes de Centelles (Constantí) i El Vilar (Valls), Josep Anton Remolà i Maria Adserias.

16 de febrer

Visita a la vil·la romana de Centelles (Constantí) i a la vil·la romana de la Llosa (Cambrils).

Alhora que tenia lloc aquest seminari, el dia 15 tinguérem a l'IEC una taula rodona sobre el *Parmènides* de Heidegger, traduït per Manuel Carbonell, amb la participació del traductor i de Pere Lluís Font, de la UAB, Lluís Solà i Sala, poeta i dramaturg, Jordi Pigem, crític i de Jaume Pòrtulas qui actuà com a moderador.

El mes següent, abril, el dia 6, ens parlà el professor Roland G. Mayer, del King's College de la Universitat de Londres, sobre «Cicero and the pursuit of Gloria».

Pel maig, els dies 2, 3 i 4, tingueren lloc un seguit d'*Activitats entorn de la figura de Jean Bollack*, coorganitzades amb Arnau Pons, el KRTU del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, l'Institut Francès de Barcelona, i amb la col·laboració de la Càtedra d'Art i Cultura Contemporanis, la Universitat de Girona i el Museu de l'Empordà:

2 de maig

11.30 h: Conferència «Poesia contra poesia. Celan i la literatura», a càrrec de Jean Bollack, presentat per Arnau Pons, a la Universitat Pompeu Fabra.

19 h: Taula rodona sobre *Parmènides*, a la nostra seu de l'Institut, amb la intervenció de Jean Bollack, Luis Bredlow, Manuel Carbonell i Jaume Pòrtulas. Actuà de moderador Xavier Riu.

3 de maig

19,30 h: Conferència «Poesia i religió: Celan, Mallarmé, Frénaud», a càrrec de Jean Bollack, presentat per Arnau Pons, a l'Institut Francès.

4 de maig

12.00 h: Conferència de Jean Bollack «L'hermenèutica crítica», a la Universitat de Girona, presentat per Maria-Josep Balsach.

El dia 11 del mateix mes, tinguérem a casa nostra el professor François Lissarrague, de l'École Pratique des Hautes Études en Sciences Sociales de París, que ens il·lustrà sobre «Guerre et guerrier en Grèce ancienne: corps et armes».

També aquest any cloguérem el curs amb un curs d'actualització, aquest cop sobre «Morals i moralistes de l'antiguitat», reconegut com a activitat de formació pel Departament d'Ensenyament. Les lliçons tingueren lloc a l'Institut d'Estudis Catalans del 3 al 13 de juliol, a raó de dues per dia. El programa fou:

3 de juliol

Moral, heroica i agonial, a càrrec de Jaume Pòrtulas.

Plató, a càrrec de Jordi Sales.

4 de juliol

Les ètiques aristotèliques, a càrrec de Miquel Candel.

Els cínics, a càrrec de Joan Josep Mussarra.

5 de juliol

Els estoics, a càrrec de Miquel Candel.

Ètica i valors a les Vides Paral·leles de Plutarc, a càrrec de Francesca Mestre.

6 de juliol

Ciceró, a càrrec de Marc Mayer.

Els sofistes, a càrrec de Josep Monserrat Molas.

10 de juliol

Epicur i l'epicureisme, a càrrec de Montserrat Jufresa.

Plotí i altres neoplatònics, a càrrec de Carles Garriga.

11 de juliol

Sèneca, a càrrec de Joan Josep Mussarra.

Marc Aureli, a càrrec de Montserrat Jufresa.

12 de juliol

Sant Agustí i el final de l'antiguitat, a càrrec d'Òscar Bernaus.

Ètiques de l'humanisme, a càrrec de Àlex Coroleu.

13 de juliol

Ètica i tragèdia, a càrrec de Carles Miralles.

A banda d'aquestes activitats, fou publicat el número 20, corresponent a l'any 2004, de la revista *Ítaca. Quaderns Catalans de Cultura Clàssica*.